

Як проводити розрахунок відшкодування відповідальними особами нестачі готівки, яка виявлена в інкасаторських сумках та в касах підприємства?

ЗІР, категорія 109.03

Відповідно до п. 5 розд. II Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року № 148 (далі – Положення № 148), суб'єкти господарювання здійснюють розрахунки готівкою між собою і з фізичними особами через касу як коштами, одержаними як готівкова виручка, так і коштами, одержаними із банків. Зазначені розрахунки проводяться також шляхом переказу готівки для сплати відповідних платежів.

Підпунктом 4 п. 3 розд. I Положення № 148 визначено, що готівкова виручка (готівка) – сума фактично одержаної готівки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а також від операцій, що безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна.

Відповідно до п. 7 П(С)БО 15 визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи.

До складу інших операційних доходів включаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), зокрема: дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті, відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій) тощо.

До складу інших доходів, зокрема включаються дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

Пунктом 25 розд. III Положення № 148 передбачено, що приймання готівки в касу проводиться за прибутковим касовим ордером (додаток 2 до Положення № 148), підписаним головним бухгалтером або особою, уповноваженою керівником установи/підприємства. До прибуткових касових ордерів можуть додаватися документи, які є підставою для їх складання.

Враховуючи вищевикладене, якщо винними особами відшкодовуються нестачі готівки, які виявлені в інкасаторських сумках та в касах підприємства, то такі операції вважаються безпосередньо не пов'язаними з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна, а саме операцій, доходи від яких включаються до складу інших операційних доходів або інших доходів, та оформляються прибутковими касовими ордерами у встановленому порядку.